

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	42630
Nom	Les fonts escrites baixmedievales: públiques i privades
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	3.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2121 - M.U. Hist. Formació Món Occidental	Facultat de Geografia i Història	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2121 - M.U. Hist. Formació Món Occidental	2 - Les fonts escrites baixmedievales: públiques i privades	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
CRUELLES GOMEZ, JOSE MARIA	210 - Història Medieval

RESUM

“Les fonts escrites baixmedievales: públiques i privades” és una assignatura obligatòria de 3 crèdits, l'objectiu de la qual és introduir els estudiants en la documentació històrica dels segles XIII-XV, les condicions de la seua producció i els seus possibles usos historiogràfics. Esta assignatura pertany al Mòdul Iniciació a la investigació: el taller de la Història.

L'estructura de l'assignatura respon al criteri de producció del document, que s'expressa també en el títol. En conseqüència, està dividida en dos blocs temàtics dedicats, respectivament, a l'estudi de la documentació pública i a l'estudi de la documentació privada. El primer bloc, documentació pública, es descompon en dos parts, en funció que el seu origen es trobe en les instàncies administratives reials o municipals. Per la seua banda, els dos temes corresponents al segon bloc, el de la documentació privada, aborden les dos categories principals d'aquest tipus de fonts històriques: la documentació notarial d'una banda, i la documentació personal i comercial per altra. En cada part es proposarà l'anàlisi de les característiques principals de cada tipologia documental, el seu procés de producció i conservació, amb referència als principals fons arxivístics, i les possibilitats que obrin al treball historiogràfic.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

2121 - M.U. Hist. Formació Món Occidental

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Ser competent en les tècniques i ferramentes pròpies del treball investigador característic dels historiadors en l'àmbit específic del Màster.
- Ser capaç d'aprofitar la bibliografia utilitzada en el marc dels grans corrents historiogràfics i les bases de dades històriques sobre la formació del Món Occidental.
- Ser competent per a escriure i exposar un treball d'investigació nou en el marc del Màster, atenent a les qüestions de debat essencials i a les exigències formals dels treballs científics.
- Saber presentar oralment i per escrit els resultats de la investigació en una o diverses de les àrees històriques objecte del Màster per mitjà d'un discurs elaborat i coherent, adaptat als seus potencials destinataris.
- Posseir les habilitats necessàries per a l'aprenentatge continu, així com per al treball autònom i en equips multidisciplinaris relacionats amb l'estudi, anàlisi i difusió de temes sobre la història de la formació del món occidental.
- Ser capaç d'aplicar les pràctiques adequades en la investigació científica sobre la Història de la formació del Món Occidental i l'aplicació responsable dels seus resultats, assumint els valors democràtics, la diversitat i igualtat humana i la multiculturalitat.

- coneixement general de les fonts escrites baixmedievales, dels seus orígens i de les circumstàncies generals de la seua conservació fins als nostres dies
- coneixement de les característiques dels fons documentals del període que es conserven en els arxius públics (generals i municipals) , i particularment d'aquells que per la seua proximitat resulten més accessibles als estudiants
- aproximació a les possibilitats que els dits fons documentals obrin al treball de l'historiador
- iniciació en les tècniques elementals de tractament i anàlisi de la documentació històrica baixmedieval
- introducció a l'ús de les principals eines informàtiques d'accés a la documentació històrica
- presa de consciència de la rellevància històrica i cultural del nostre patrimoni documental

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La recepció del dret romà i la producció documental a l'Edat Mitjana

2. Documentació pública: la monarquia

3. Documentació pública: el municipi

4. Documentació privada notarial

5. Documentació privada comercial i personal

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	15,00	100
Tutories reglades	1,00	100
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	19,00	0
TOTAL	75,00	

METODOLOGIA DOCENT**CLASSES TEÒRIQUES:**

Al llarg d'aquestes classes, el professor exposarà i explicarà aquells aspectes fonamentals que guiaran l'alumne en l'estudi i comprensió dels diferents continguts de la matèria. Igualment podrà dur a terme diverses activitats de caràcter pràctic que tenen com a finalitat l'aplicació dels coneixements teòrics adquirits. Els materials necessaris per al desenvolupament de cada activitat seran proporcionats oportunament pels professors.

PREPARACIÓ DE LES CLASSES TEÒRIQUES:

Lectures: Per a la preparació de les classes teòriques i a fi d'aprofundir en aspectes concrets de particular relleu en relació amb els diferents temes que integren el programa, l'estudiant podrà realitzar diverses lectures. Els textos que seran objecte de les dites lectures i els procediments d'avaluació utilitzats en cada cas seran indicats pels professors.

REALITZACIÓ DEL TREBALL DE MÒDUL:

L'estudiant realitzarà un treball sobre un tema relatiu a qualsevol dels aspectes sobre els quals versa el mòdul, una vegada acordat el dit treball amb un dels professors del dit mòdul.

TUTORIES PROGRAMADES:

Els professors es reuniran en les tutories programades amb els estudiants per a dur a terme entrevistes d'orientació acadèmica personals i/o en grup, destinades a afavorir l'aprenentatge autònom de l'estudiant per mitjà de la resolució de problemes concrets, el comentari de la bibliografia recomanada, etc.

AVALUACIÓ**REALITZACIÓ DEL TREBALL DE MÒDUL:**

L'estudiant realitzarà un treball sobre un tema relatiu a qualsevol dels aspectes sobre els quals versa el mòdul. El treball serà dirigit per un professor de qualsevol de les assignatures del dit mòdul, qui s'encarregarà de l'avaluació del mateix. Els procediments d'avaluació utilitzats per a cada una d'aquestes activitats seran anunciats en el seu moment pels professors. L'estudiant entregarà el treball al professor responsable de l'assignatura dins dels terminis que apareixen en el quadre inclòs en la Informació General que es facilita als estudiants del Màster.

El treball constituïx el 80 % de la nota final, mentre que l'assistència a classe i/o seminaris, i la participació activa en aquestes activitats constituïran l'altre 20%. Només es farà la mitjana si el treball ha obtingut una nota mínima d'aprovat (igual o superior a 5 sobre 10).

REALITZACIÓ DEL TREBALL D'ASSIGNATURA:

Eventualment, i anunciant-ho a l'inici de la impartició de cada assignatura, el professor podrà demanar una avaluació de les lectures específiques de cada assignatura. En este cas es farà nota mitjana amb la del treball de mòdul i per a la nota específica de la dita assignatura.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- CATÁLOGO de la Exposición de Derecho Histórico del Reino de Valencia, València, 1955
- CRUSELLES, E., Los comerciantes valencianos del siglo XV y sus libros de cuentas, Castellón, 2007.
- GARCÍA SANZ, Arcadi, El documento notarial en Derecho valenciano hasta mediados del siglo XIV, en Notariado público y documento privado: de los orígenes al siglo XIV. Actas del VII Congreso Internacional de Diplomática, vol. I, València, 1986, pàgs. 177-199
- LÓPEZ RODRÍGUEZ, C: "El Archivo Real y General del Reino de Valencia", en Cuadernos de Historia Moderna, 17 (1996), p. 175-192.
- LÓPEZ RODRÍGUEZ, C., Orígenes del archivo de la Corona de Aragón (en tiempos, Archivo Real de Barcelona), Hispania: Revista española de historia, 67, Nº 226, 2007, pp. 413-454.

Complementàries

- CONDE y DELGADO DE MOLINA, R., Archivos y archiveros en la Edad Media Peninsular, en Historia de los archivos y de la archivística en España, Valladolid, 1998, pp. 13-28.
- CRUSELLES, E.: El Maestro Racional: función política y desarrollo administrativo del oficio público en el siglo XV, València, 1989.
- CRUSELLES, J. M., Las fuentes notariales y la investigación histórica. Problemas de explotación de datos y análisis de la actividad notarial, en Perspectivas actuales sobre las fuentes notariales de la Edad Média, Zaragoza, 2004, pp. 7-34.

- CRUSELLES, J. M., Los notarios valencianos y la administración urbana a fines de la Edad Media, en Dels Furs a l'Estatut. Actes del I Congrés d'administració valenciana: de la història a la modernitat (València, 26 de febrer a 1 de març de 1991), València, 1992, pp. 491-497.
- CRUSELLES, J. M.; ANDRÉS, F., El Dr. D. Mariano Tortosa y los protocolos notariales de la ciudad de Valencia, en Inventario de fondos notariales del Real Colegio-Seminario de Corpus Christi de Valencia, València, 1990, pp. XXIII-LXVIII
- GARCÍA, H., El Libre del Repartiment y la práctica notarial de su tiempo, Boletín de la Sociedad Castellonense de Cul-tura, XXV (1949), pp. 493-499.
- LÓPEZ RODRÍGUEZ, C: "El Archivo del Reino de Valencia: un modelo de archivo pasado, presente y futuro", en II Jornades sobre la Cultura en la Comunitat Valenciana: Biblioteques, Arxius i Centres de Documentació, 1996, pp. 445-457
- LÓPEZ RODRIGUEZ, C: "Los orígenes de la Real Audiencia de Valencia y los registros de la Cancillería Real en la época de Alfonso V", en Estudis castellonencs, 6 (1994-1995), pp. 721-736
- MONTOJO MONTOJO V., Los fondos archivísticos como fuentes para el estudio de las Cancillerías reales en la Edad Media y Moderna, Miscelánea medieval murciana, 23-24, 1999-2000, pp. 75-97.
- PAGAROLAS, L. Tipología documental y posibilidades de aprovechamiento histórico de los libros notariales catalanes, en Perspectivas actuales sobre las fuentes notariales de la Edad Média, Zaragoza, 2004, pp. 47-82.
- PÉREZ GARCÍA, P.: "Origen y configuración de una magistratura urbana de la Valencia foral: el Justicia Criminal", en Estudis, 13 (1987), p. 21-75.
- RODRIGUEZ TRONCOSO, R.: "Documentación notarial del Archivo del Reino de Valencia", en Homenaje a Jesús Martínez Ferrando, archivero, Madrid, 1968, pp. 541-556.
- RUBIO VELA, A., L'escrivania municipal de València als segles XIV i XV: burocràcia, política i cultura, València, 1995.

I